

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4C/179/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413217123
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4413217123.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky v právnej veci žalobcu: A. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., R. A. XXXX/X, štátny občan SR, v zastúpení: JUDr. Jana Závodská, advokátka, so sídlom Košice, Alžbetina 3, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, v zastúpení: MST PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Laurinská 3, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovského rozsudku s návrhom na odklad vykonateľnosti, sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcsovou, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/716/2012 zo dňa 19.01.2012.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 331,50 eur na účet správcu systému do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 22.07.2013 sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku s návrhom na odklad jeho vykonateľnosti. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.11.2007 uzavrel so žalovaným poisťovňou zmluvu č. 4449700009. Dňa 07.11.2008 doručil žalovanému žiadosť o zrušenie poisťovnej zmluvy, na čo mu žalovaný listom z 10.11.2008 oznámil, že k 28.12.2008 dôjde k zániku poistenia. Súčasťou tohto oznámenia bolo aj riadne vyúčtovanie zo strany žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalobca ku dňu ukončenia poisťovného vzťahu nevidoval voči žalobcovi žiadny nedoplatok. Žalobca zároveň vzniesol námietku premlčania týkajúcu sa vymáhanej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou dňom ukončenia poisťovného vzťahu, t. j. k 28.12.2008.

2. Žalovaný si žalobou pred rozhodcovským súdom uplatnil nárok na sumu 210,94 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Na tento návrh žalovaného bol dňa 19.01.2012 Arbitrážnym súdom Košice vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 3C/716/2012, v ktorom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 210,94 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 eur.

3. Žalobca vo svojej žalobe namietal aj to, že rozhodcovský súd mu spolu s rozhodcovským rozsudkom zaslal aj návrh na začatie konania aj upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom a bez toho, že by ho v konaní vypočul, len na základe podkladov doložených žalovaným ho zaviazal na zaplatenie žalovanej čiastky. Žalobca zároveň žiadal, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že nič nebráni, aby okamžite začala exekúcia, preto žiadal, aby mu súd poskytol

ochranu tým, že odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenia sa v tomto konaní domáhal.

4. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní žiadal zrušenie rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá nebola platne dojednaná a bola súčasťou všeobecných poisťných podmienok (VPP), tieto VPP tvorili súvislý predtlačенý text bez možnosti jeho ovplyvnenia. Považoval rozhodcovský rozsudok za neplatný právny akt, pretože doložka bola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný mal už v roku 2009 zo strany všeobecných súdov zákaz podávať žalobu na vymáhanie prostriedkov na základe tejto rozhodcovskej doložky, žalovaný tento zákaz obišiel tým, že podal návrh na rozhodcovský súd, že v rozsudku neboli dojednané podmienky, jednalo sa o tlačivo a všetky dokumenty, ktoré predložil žalobca, mu boli predložené na podpis, neboli s ním prejednané obchodné podmienky, len obsah samotnej zmluvy ohľadne plnenia. Z poisťnej zmluvy a obchodných podmienok vyplýva, že rozhodcovská doložka bola dojednaná v 15. časti všeobecných poisťných podmienok. Jednalo sa o vopred naformulovanú zmluvu, boli súčasťou zmluvy aj všeobecné poisťné podmienky a ak chcel žalobca uzavrieť poisťnú zmluvu, musel ju prijať aj s poisťnými podmienkami na vopred predtlačенom tlačive.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení z 07.10.2013 žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že žalobca spolu s poisťnou zmluvou podpísal aj Všeobecné poisťné podmienky a Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve, ktoré podpísať nemusel a ktoré pojednávali o rozhodcovskej doložke. V prípade nepodpisania oboch týchto dokumentov by rozhodcovská doložka nebola vôbec vznikla. Dohoda o rozhodcovskej doložke bola teda uzavretá samostatne, mimo spotrebiteľskej zmluvy, žalobca mohol túto podmienku individuálne ovplyvniť (aj vylúčiť) bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poisťného vzťahu a dojednanie rozhodcovskej doložky bolo plne v súlade s právnymi predpismi, preto takáto individuálne dohodnutá zmluvná podmienka nepodlieha súdnej kontrole v zmysle § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka.

6. Žalovaný ďalej namietal, že nie je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, pretože tento rozsudok vydaný len na základe tvrdení a listinných dôkazov žalovaného má jasnú oporu v zákone o rozhodcovskom konaní, ktorý v § 29a upravuje skrátené konanie. Žalovaný ďalej konštatuje, že všeobecné súdy nemajú vo vzťahu k rozhodnutiam rozhodcovského súdu postavenie odvolacích súdov, preto v zásade nie sú oprávnené preskúmať rozhodcovské rozsudky po vecnej stránke. Pokiaľ mal žalobca za to, že rozhodcovský rozsudok nie je vecne správny, mal možnosť podať voči nemu odpor do 5 dní od doručenia, ale žalobca odpor voči rozhodcovskému rozsudku nepodal.

7. Súd uznesením č. k. 4C/179/2013-135 zo dňa 18.12.2013 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti skončenia tohto konania a zároveň zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania z dôvodu, že na ústavnom súde sa viedlo konanie ohľadne porušenia práv žalovaného. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8Co/256/14-174 zo dňa 30.05.2014 potvrdil v plnom rozsahu uznesenie prvostupňového súdu. Žalovaný následne na pojednávaní dňa 09.11.2015 žiadal žalobu zamietnuť v zmysle § 243d Exekučného poriadku, ktorá právna úprava bola účinná od 01.01.2015 a na základe tejto právnej úpravy prestal byť exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, stratil záväznosť a vykonateľnosť, pretože nebol podaný návrh na začatie exekúcie do troch mesiacov účinnosti novely zákona. Poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora č. C-342/13, podľa ktorého nie je automaticky v spotrebiteľských zmluvách rozhodcovská doložka neplatná, len v prípadoch, kde spotrebiteľ nemá právo proti rozhodcovskému rozsudku podať opravný prostriedok. Argumentoval tým, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, z toho dôvodu žiadal žalobu zamietnuť.

8. Prvoinštančný súd rozsudkom sp. zn. 4C/179/2013-237 z 09.11.2015 zamietol žalobu žalobcu s odôvodnením, že žalobca nemal naliehavý právny záujem na podaní žaloby, nakoľko zmenou Exekučného poriadku odpadla možnosť podať návrh na exekúciu po uplynutí troch mesiacov od 01.01.2015. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 5Co/49/2016-254 zo dňa 08.03.20147 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu. V ďalšom konaní uložil súdu skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok.

9. Rozhodnutím Národnej banky Slovenska, útvarom dohľadu nad finančným trhom bola pod sp. zn. Č.sp.NBS1-000-012-201, č.z. 100-000-0440845 zavedená nútená správa nad žalovaným. Rozhodnutím

o nútenej správe zanikajú všetky plnomocenstvá, ktoré boli udelené žalovaným a spoločnosť zastupuje správca, v tomto prípade JUDr. Irena Sopková, ktorá bola ustanovená do funkcie na základe menovacieho dekrétu č.z. 100-000-044-909.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, ako aj oboznámením sa s písomnými dôkazmi, a to: žaloba, rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/716/2012 z 19.01.2012, upovedomenie o začatí konania z 09.01.2012, návrh na začatie konania z 02.01.2012, návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy č. 449700009 z 27.11.2007, všeobecné poisťné podmienky, fotokópia spisu Arbitrážneho súdu č. k. 3C/716/2012, vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného z 07.10.2013, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 15Co/145/2011-73 zo 16.06.2011, uznesenie OS Nové Zámky č. k. 9C/623/2012-120 z 28.05.2013, uznesenie OS Komárno č. k. 6C/65/2013-114 zo 06.05.2013, uznesenie OS Komárno č. k. 8C/62/2013-54 zo 06.05.2013, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/198/2011 z 27.06.2011, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/174/2011-53 z 27.06.2011, uznesenie KS v Prešove č. k. 10CoE/48/2011 z 27.10.2011, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 14CoE/172/2010 z 31.08.2010, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 16CoE/212/2012-82 z 22.08.2012, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 13CoE/231/2011-85 z 15.08.2011, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 17CoE/209/2012 z 30.01.2013, uznesenie OS Rimavská Sobota č. k. 2Er/2203/2011-88 z 21.01.2013, uznesenie OS Rimavská Sobota č. k. 2Er/2204/2011-96 z 21.01.2013, uznesenie OS Rimavská Sobota č. k. 15Er/1056/2011-64 z 18.02.2013, uznesenie OS Rimavská Sobota č. k. 15Er/1055/2011-79 z 26.02.2013, uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 41CoE/56/2013-170 z 28.05.2013, dodatok č. 1 k Všeobecným poisťným podmienkam, dodatok č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam, dodatok č. 3 k Všeobecným poisťným podmienkam, dodatok č. 4 k Všeobecným poisťným podmienkam, uznesenie NSSR č. k. 3M Cdo 14/2011 z 22.11.2012, nález Ústavného súdu SR č. II. ÚS 499/2012-47 z 10.07.2013, uznesenie NSSR č. k. 2Cdo 5/2012 z 31.01.2012, uznesenie o odklade vykonateľnosti z 18.12.2013, odvolanie práv. zást. žalovaného zo 08.01.2014, uznesenie KS v Nitre č. k. 5Co/296/2013-129 z 30.09.2013, vyjadrenie práv. zást. žalobcu z 10.01.2014, uznesenie KS v Trenčíne č. k. 17Co/33/2010-116 z 23.06.2010, uznesenie KS v Prešove č. k. 20Co/119/2011 z 13.09.2011, uznesenie KS v Bratislave č. k. 9Co/49/11-49 z 31.05.2011, uznesenie KS v Prešove č. k. 6CoE/66/2012, uznesenie KS v Prešove č. k. 20CoE 24/2011 z 31.05.2011, vyjadrenie práv. zást. žalobcu k odvolaniu zo 14.02.2014, uznesenie KS v Nitre č. k. 8Co/256/2014-174 z 30.05.2014, oznámenie o právnom nástupníctve z 13.06.2014, výpis z OR práv. zást. žalovaného, notárska zápisnica č. N 616/2014, Nz 17021/2014, návrh na prerušenie konania z 03.11.2014, uznesenie USSR č. II. ÚS 382/2013-27 z 10.07.2013, nález USSR č. II. ÚS 499/2012-47 z 10.07.2013, uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/179/2013-209 z 18.03.2015, oznámenie o zmene sídla z 23.03.2015, vyjadrenie žalovaného z 10.07.2015, vyjadrenie žalobcu z 20.08.2015, záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ, preklad uznesenia Súdneho dvora z 03.04.2014, rozsudok zo dňa 09.11.2015, odvolanie práv. zást. žalobcu z 18.12.2015, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/49/2016-254 zo dňa 08.03.2017, ospravedlnenie práv. zást. žalovaného z 09.06.2017, ospravedlnenie práv. zást. žalobcu z 21.06.2017 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

11. Súd sa najskôr zaoberal otázkou včasnosti podania žaloby žalobcom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Z ustanovenia § 41 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov vyplýva, že žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku je možné podať na všeobecnom súde v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku.

12. Žalobca žalobou sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vydaného pod sp. zn. 3C/716/2012 dňa 19.01.2012. Tento rozsudok bol žalobcovi doručený podľa doručenkovej zaslanej spolu s kópiu predmetného spisu, dňa 24.06.2013. Žalobca mal teda v 30-dňovej lehote po doručení rozsudku podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá 30-dňová lehota začala žalobcovi plynúť dňa 25.06.2013 a uplynula dňom 24.07.2013. Žalobca podal žalobu dňa 22.07.2013, čo je zrejme z podacej pečiatky súdu, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote 30 dní po doručení rozhodcovského rozsudku.

13. Žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v poisťnej zmluve uzavretej so žalovaným, bola v rozpore so zákonom, nebola dojednaná medzi stranami sporu individuálne a keďže spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. S poukazom na túto skutočnosť

nemal rozhodcovský súd právomoc konať vo veci, čo má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku ako aj jeho neplatnosť.

14. Podľa § 52 ods. 1/ Občianskeho zákonníka v znení od 30.10.2007 (ďalej aj „OZ“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701?ucinnost=30.10.2007>>, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

15. Podľa § 52 ods. 2/ a 3/ OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 3/ a 4/ OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 53 ods. 1/ Občianskeho zákonníka v znení od 01.10.2007 do 31.12.2007, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

17. Podľa § 40 ods. 1/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj "zákon o rozhodcovskom konaní") účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c/ jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d/ sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e/ účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f/ sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g/ bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h/ sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14/ alebo i/ bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý

bol právoplatne odsúdený, j/ pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

18. Podľa § 4 ods. 1, 2/ Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

19. Podľa § 43 ods. 1/ Zákona o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

20. Od 01.01.2015 bol prijatý nový zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 73 ods. 1, 3/ (prechodné ustanovenia) stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného vyplýva, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2014 Z. z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia.

21. Podľa § 45 ods. 1/ (zrušenie rozhodcovského rozsudku) zákona č. 335/2014 Z. z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak
e/ spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy
i/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu
j/ rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

22. V ustanovení § 47 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa ustanovuje ďalší postup v prípade zrušenie rozhodcovského rozsudku.

23. Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Z rozsudku Súdného dvora EÚ (prvá komora) zo dňa 26. októbra 2006, vec C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL vyplýva, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993

o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie. Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, jej nedodržanie má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Vecným účinkom rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) je oprávnenie rozhodcu rozhodnúť vymedzené spory. Z hľadiska osobných účinkov sa rozhodcovská zmluva vzťahuje na obidve zmluvné strany, prípadne na ich univerzálnych a singulárnych nástupcov, pokiaľ to strany v zmluve výslovne nevylúčili. Účastník rozhodcovského konania sa môže podanou žalobou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov § 40 ods. 1/ zákona o rozhodcovskom konaní.

24. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným poisťňu zmluvu č. 4449700009 dňa 27.11.2007, pričom žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľ - fyzická osoba, to znamená, že v predmetnej veci ide o spotrebiteľský vzťah. Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných poisťňných podmienkach a Osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2/ Občianskeho zákonníka. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednanie spočíva na dodávateľovi, teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3/ Občianskeho zákonníka, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol a preto nemožno súhlasiť s názorom žalovaného prezentovaným v priebehu konania, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať. Poisťňná zmluva by mala rešpektovať ustanovenia v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, pričom predmetná zmluva je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4/ Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýka neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré deklaruje ako neplatné v spotrebiteľskej zmluve. K tejto situácii došlo, nakoľko podľa XV. časti Všeobecných poisťňných podmienok, ktoré sú súčasťou poisťňnej zmluvy, bolo medzi stranami dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, neskôr zákonom č. 335/2014 Z. z.

25. Súčasťou Všeobecných obchodných podmienok je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 3. formulujú vôľu strán v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poisťňných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Súd v tomto smere uvádza, že predmetné ustanovenie vyznieva jednoznačne v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, ktorý toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. O platnú doložku by išlo iba v prípade individuálneho dojednanie rozhodcovskej doložky, kedy by mal spotrebiteľ možnosť pochopiť celý význam a všetky dôsledky tohto dojednanie. Podľa názoru súdu vyššie uvedená rozhodcovská doložka prakticky vylučuje všeobecný súd z prejednávania veci, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že všetky spory zo zmluvy môžu byť prejednané iba v rozhodcovskom konaní. Táto rozhodcovská doložka odníma spotrebiteľovi (v postavení žalobcov o zrušenie rozhodcovského rozsudku) právo v celom rozsahu domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde. Vzhľadom na uvedené súd rozhodcovskú doložku posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorá podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka spôsobuje jej neplatnosť. Súd ďalej odkazuje na rozsiahlu judikatúru a v rámci toho aj na právne závery, vyslovené v uzneseniach Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012 a 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Vo veci 6 M Cdo 9/2012 Najvyšší súd SR uviedol, že návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje

možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 1/2012 sa týka odporcu a aj v ňom Najvyšší súd SR dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poistnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačení formulár všeobecných poistných podmienok pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti, a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačeneho formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poistných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Výsledkom úvah súdu je konštatovanie, že v časti záverečných ustanovení Všeobecných poistných podmienok v predmetnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ktorá je označená ako Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, nemožno prisúdiť charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky, nakoľko táto časť napriek jej názvu ako osobitné zmluvné dojednania, je súčasťou Všeobecných poistných podmienok, tvorí jednoliaty celok tohto právneho dokumentu a táto časť je vyhotovená v predtlačenej formulárovej forme, čo vylučuje záver o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky a o náležitom poučení a informovaní navrhovateľa ako spotrebiteľa o právnych dôsledkoch takto dojednanej zmluvnej podmienky. Práve so zreteľom na to, že tzv. Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007 sú súčasťou Všeobecných poistných podmienok a sú súčasťou uzavretej poistnej zmluvy, vylučuje prijať záver o náležite osobitne dojednanej zmluvnej podmienke. Týmto postupom bolo spotrebiteľovi - žalobcovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom - žalovaným. Vo veci došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, nakoľko pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa a to ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, ktorý individuálne nedojednanú rozhodcovskú doložku považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň z dôvodu, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v časti XV. Všeobecných poistných podmienok, ale aj v Osobitných zmluvných dojednaniach v bode 3 je neprijateľná a teda neplatná, bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

26. S poukazom na vyššie citované skutočnosti už súd neskúmal, či bol alebo nebol podaný návrh na nariadenie exekúcie voči žalobcovi a či je voči nemu vedené exekučné konanie, pretože považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, teda bol daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku práve z tohto dôvodu.

27. Žalobca bol v konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2/ písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (účinného ku dňu podania žaloby, t. j. k 22.07.2013), pretože ako spotrebiteľ sa domáhal ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, a to podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k tomu, že v konaní mal plný úspech, bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 331,50 eur podľa § 2 ods. 2/ citovaného zákona k položke 3 písmeno c) sadzovníka súdnych poplatkov citovaného zákona, do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

28. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.